

«La filosofia cooperativa no va en contra de la filosofia liberal»

IGNASI FAURA | CRISTINA R. GARU Assessors de la Llei de cooperatives

LAIA F. MAROT
SANT JULIÀ DE LÒRIA
@laiafm85

Ignasi Faura és advocat en exercici, especialista en dret mercantil, societari i d'entitats de l'economia social i dret del consum. És soci fundador i president del despatx FGC ADVOCATS, SCCL, cooperativa de treball formada per advocats experts en Dret privat, mercantil i de l'economia social. La Cristina R. Grau és també advocada socia de FGC ADVOCATS, SCCL i, junatament amb Ignasi Faura, han estat els assessors del Partit Socialdemòcrata per a elaborar la proposició de Llei per regular les cooperatives al Principat.

–Si fos un empresari andorrà, ¿quin motius podria tenir per escollir una societat cooperativa, en comptes d'una societat anònima o limitada?

–I.F.: Depèn del que vulgui fer. Si vols tirar endavant un projecte formant un equip i molt participatiu, el model d'empresa que has de fer ha de ser una cooperativa, perquè es basa precisament en condicions de democràcia interna profunda, i d'un repartiment d'excedents també en proporció al que tothom hi aporta. No es regula en funció del capital que s'aporta, sinó en funció del treball o del esforç que aporta cada soci en el projecte cooperatiu. Des d'aquest punt de vista, és un model ideal per fer projectes nous amb equips il·lusionats. La diferència principal és que si tu et vols enriquir, és millor un societat mercantil, perquè tu t'endus els beneficis en la forma del capital que pots aportar. La cooperativa és per construir projectes i riqueses, però amb un alt nivell de compartir. Pel fet de fer en comú hi ha un tractament fiscal més favorable, perquè aportes amb interès del col·lectiu i de la comunitat.

–¿Quines seran les avantatges fiscals de les cooperatives?

–C.R.G.: S'han proposat unes mesures fiscals diferents, que només una d'elles és avantatge fiscal, i les altres són unes mesures d'ajustament tècnic per la manera diferent de funcionar de la cooperativa. La cooperativa

► Els advocats Ignasi Faura i Cristina R. Grau en l'entrevista a EL PERIÒDIC.

està pensada en un projecte col·lectiu, i t'obliga a generar un patrimoni col·lectiu, que és el fons de reserva. En cas de dissolució quedaria en el conjunt del moviment cooperatiu (se li pot transferir a un altre cooperativa o associació de cooperatives). Aquets fons de reserva que han de fer totes les societats, i que a la cooperativa són sempre col·lectius, el que hem fet és que hi hagi una minoració de la base de tributació del 50%. Si aportes mil euros, que són beneficis o guanys que has obtingut, només pagaries per 500. Aquesta reducció es fa perquè és un patrimoni que es pot utilitzar col·lectivament, però no hi ha una propietat. Per tant, no és ben bé una bonificació fiscal. Per altra banda, la voluntat no és que hi hagi treballadors, sinó que s'integren com a socis, per tant, la retribució també és considera una despesa específica. I finalment, hi ha d'haver un fons per a la formació del socis o el foment del cooperativisme, aquesta part encara que sigui un guany, es considera com

a despesa, perquè la gastaràs l'any següent. Per tant, hi ha una norma tècnica d'ajust que és anticipar un any la consideració de la despesa. Sí que és una mica més favorable, però també és d'ajustament, perquè t'obliguen a gastar-te el 10% en el fons. Així doncs, només hi ha una proposta de bonificació que va en la línia d'altres propostes societàries en l'impost de societats del Principat, que és que un cop hem fet aquests ajustos específics, la única fórmula de foment d'aquesta forma societària (perquè aporta uns valors de repartiment més equitatiu de la riquesa) és una reducció de la base de tributació del 80%, que és la mateixa que hi ha en altres formes societàries en l'impost de societats.

–¿Quins són els sectors econòmics d'Andorra que més podrien trobar en la cooperativa una bona opció?

–I.F.: Si agafem Europa com a referència, pràcticament tots els sectors. Per exemple en el comerç, s'agrupen tres

o deu comerciants per fer compres en comú; la figura és una cooperativa de compres, on la cooperativa fa tot una part de la gestió, i la part del negoci i la venda al menor la fa directament cada soci que forma part de la cooperativa. N'hi ha d'hostaleria, d'agràries, etc. La pot fer servir qualsevol sector que associant-se amb altres vulgui millorar.

–C.R.G.: De fet, a Andorra en tenien una, la que avui en dia és la societat limitada Cooperativa interurbana de transport, originàriament té el nom perquè ho era. El que passa és que amb la Llei de societats de capital, es va obligar a que qualsevol societat que no sigui anònima o laboral, obligatòriament s'ha de col·lectivar per accions, que vol dir que el soci respon amb el seu patrimoni com si fos un soci individual.

–És un mínim de tres persones, però també és necessari un capital mínim.

–C.R.G.: Hi ha legislacions cooperati-

ves que no tenen capital mínim però això a portat a falsejar projectes. Vam considerar que era millor posar un capital mínim, però no superior a les limitades, així que vam optar per als 3.000 euros.

–I.F.: pot ser 3.000 o més, el que no pot ser és menys. Cada soci per entrar a la cooperativa aportarà la mateixa quantitat. El capital és variable en el número de socis que facin l'aportació mínima obligatòria.

–¿Quins problemes pot tenir una cooperativa?

–I.F.: Els mateixos que qualsevol altre societat. Després està la governança, és diferent barallar-se pel control de participacions que pels vots i les majories que es fan. Sempre que els homes fem qualsevol activitat, apareixen divergències.

–Però el sistema assembleari, ¿No és més lent?

–I.F.: El sistema assembleari no és un atribut de les cooperatives. La cooperativa té la obligació de fer una assemblea a l'any i les societats mercantils també. La diferència està en què un vot, una persona. Per tant, s'ha de negociar més, és més lent que si n'hi ha un que domina, sí; aquí està la importància de definir l'origen, si tu vols fer lo teu o vols treballar en equip.

–Andorra és un país caracteritzat pel liberalisme. ¿creuen que és un model que pot arrelar?

–I.F.: Andorra té dos tradicions. La tradició econòmica lliberal, del benefici i guanyar-se bé la vida; però té un altre tradició, les dels comuns, de les propietats compartides a través del Comú. I això també forma part de la seva història. La filosofia de la cooperativa no va contra la lliberal, es tracta de deixar que cadascun s'organitzi com cregui que ho ha de fer. N'hi ha una que la manera d'organitzar és en base al capital i l'altre en base a les persones, aquesta és la diferència, ¿és una més lliberal que l'altre? No. Lliberal vol dir la llibertat d'actuar en l'àmbit del capital i de tots els sentits.

–C.R.G.: És veritat que es creu cooperatives són una fórmula idònia en les èpoques de crisi, però no és ben bé així. Van néixer en plena eclosió del consumisme i els que no hi arribaven per una qüestió de poder adquisitiu, s'agrupaven per poder consumir. Una mica per això hi ha la idea que les cooperatives són unes comunes, un socialistes... i no és així. Hi ha cooperatives arreu del món, a Cambodja, a Estats Units i al Canadà. I Moltes, són moviments importants. No són sistemes antagònics, són diferents. ≡